

Przedłożony projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wyrzysk na lata 2014 - 2023 został sporządzony zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa, a w szczególności:

- ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.),
- ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 r. (Dz. U. Nr 80, Poz.526 z późn. zm.),
- ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.).

Wieloletnia Prognoza Finansowa (dalej WPF), zgodnie z art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (dalej ufp), obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Okres objęty prognozą nie może być jednak krótszy niż okres, na jaki przyjęto limity wydatków na przedsięwzięcia.

WPF Gminy Wyrzysk została sporządzona na lata 2014-2023, tj. do momentu całkowitej spłaty zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Limity wydatków na przedsięwzięcia zostały określone dla zadań inwestycyjnych na lata 2014-2015.

Wieloletnia prognoza finansowa została opracowana w oparciu o dochody budżetu Gminy Wyrzysk na poziomie realnym do uzyskania w latach objętych prognozą. Przy sporządzaniu prognozy brane były pod uwagę dane historyczne ze sprawozdań za lata 2011-2012 oraz przewidywane wykonanie w roku 2013 jako punkt wyjścia do planowania na lata 2014-2023. Przy planowaniu poziomu dochodów wykorzystano dane prezentowane przez Ministerstwo Finansów w zakresie kształtowania się PKB, która to wielkość stanowi jeden z podstawowych mierników dochodu narodowego, a w zakresie dochodów własnych gminy przekazywanych z budżetu państwa (głównie subwencje i udziały w podatku dochodowym) odzwierciedla przewidywany poziom wpływu środków do budżetu. Ten sam wskaźnik wykorzystano również do projektowania pozostałych dochodów bieżących budżetu.

Jako podstawę planowania przyjęto kwotę dochodów skalkulowaną w projekcie budżetu na 2014 rok wraz ze środkami europejskimi oraz dotacjami na zadania inwestycyjne. Przy projektowaniu dochodów uwzględniono także możliwe do uzyskania w kolejnych latach prognozy dochody majątkowe, głównie ze sprzedaży mienia gminnego.

Przy projektowaniu wydatków w pierwszej kolejności określono poziom wydatków bieżących niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania jednostek organizacyjnych Gminy z uwzględnieniem założeń MF w zakresie kształtowania się poziomu inflacji.

Bazę do obliczeń stanowią dane historyczne dotyczące wykonania budżetu Gminy Wyrzysk za ostatnie 3 lata tj. 2011-2013.

Dane historyczne:

Wyszczególnienie	Lata		
	2011	2012	Plan III kw. 2013
1	2	3	4
Dochody bieżące	34.913.151,91	36.561.604,44	38.372.791,19
Dochody majątkowe, w tym:	3.890.900,22	1.657.825,78	2.009.871,32
ze sprzedaży majątku	1.065.986,70	470.286,28	890.000,00
Dochody ogółem	38.804.052,13	38.219.430,22	40.382.662,51
Wydatki bieżące	32.623.092,00	34.200.690,44	37.650.913,04
Wydatki majątkowe	9.401.839,13	10.179.984,71	6.319.531,69
Wydatki ogółem	42.024.931,13	44.380.675,15	43.970.444,73

Z analizy głównych źródeł dochodów i wydatków budżetu Gminy Wyrzysk wynika, że w głównej mierze zmieniają się one pod wpływem inflacji.

Odległy czas prognozowania budżetu zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie, w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. Zwracając uwagę na kroczący charakter prognozy, która corocznie będzie nowelizowana, przyjęte zostały następujące założenia:

- dla roku 2014 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu Gminy Wyrzysk na 2014 rok,
- 2015 przyjęto sposób prognozowania wydatków poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki, natomiast dochody zostały zaplanowane na podstawie szczegółowej analizy,
- 2016 przyjęto sposób prognozowania dochodów i wydatków poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki,

- od roku 2017 do 2023 prognozując dochody przyjęto wartości na tym samym poziomie z uwagi na trudność prognozowania przy tak niestabilnej gospodarce kraju.

Wartość poszczególnych pozycji dochodów budżetu w 2014 roku została przyjęta zgodnie z posiadaną na ten czas wiedzą. W trakcie roku budżetowego wartość ta będzie modyfikowana zgodnie ze zmieniającą się sytuacją społeczno - gospodarczą w Gminie Wyrzysk i w gospodarce narodowej, w ciągu roku następuje przekazywanie środków dotacji celowych z budżetu państwa.

W celu obliczenia wielkości zarówno dochodów jak i wydatków budżetu w kolejnych latach prognozy, w tym dochodów i wydatków bieżących jako podstawę do projekcji poszczególnych pozycji budżetu w tym zakresie przyjęto wartość planowanych dochodów i wydatków w budżecie gminy na rok 2014 i dla kolejnych lat wielkości te indeksowano dla większości pozycji o planowany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Wieloletnią prognozę finansową sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne (prognoza kwoty długu). Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W związku z powyższym załącznik Nr 1 WPF został sporządzony do roku 2023, w którym planowane są ostatnie spłaty rat kredytów i pożyczek.

Prognozowana data spłaty zadłużenia a dotycząca niewymagalnego poręczenia za zobowiązania Wyrzyskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. z siedzibą w Wyrzysku, została ustalona przez Bank Gospodarstwa Krajowego na dzień 31.03.2037 roku. Planowane wydatki z tytułu gwarancji i poręczeń są ujęte, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w załączniku Nr 1 Wieloletniej Prognozy Finansowej w kolumnie 2.1.1 do roku 2023. Natomiast w kolejnych latach planowane poręczenie przedstawia się następująco: po 43.000,00 zł w latach od 2024 do 2036 oraz 48.875,00 zł w 2037 roku.

Objaśnienia przyjętych wartości w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Wyrzysk na lata 2014-2023:

Objaśnienia prognozowanych dochodów i wydatków budżetu Gminy Wyrzysk na rok 2014 zostały szczegółowo omówione w projekcie budżetu Gminy Wyrzysk na 2014 rok.

1. Dochody bieżące

Gmina Wyrzysk przyjęła zasadę ostrożnego planowania dochodów zgodnie z możliwością ich wykonania. Dochody bieżące na lata 2015-2017 zostały oszacowane o wskaźnik wyższy niż wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w związku z planowanymi na te lata większymi dochodami z tytułu:

- podatku od nieruchomości w związku z planowanym w latach 2014 – 2015 wybudowaniem elektrowni wiatrowych na terenie gminy,
- podatku od nieruchomości w wyniku zwiększenia powierzchni nieruchomości podlegającej opodatkowaniu (modernizacja stacji paliw – PKN ORLEN w Wyrzysku),
- dzierżawy od planowanych do przekazania PWiK w Wyrzysku nowo wybudowanych kanalizacji sanitarnych,

oraz dotacji celowych nieuwzględnionych w planie dochodów w 2014 roku, między innymi:

- na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego,
- na pomoc materialną dla uczniów,
- na dożywianie,
- na zadania własne i zlecone z zakresu opieki społecznej
- na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego (w projekcie budżetu na 2014 rok dotacja ta nie została uwzględniona, ponieważ gmina nie otrzymała zawiadomienia od wojewody o jej wysokości).

Zaplanowano również zwiększenie działań windykacyjnych i kontroli podatkowej w celu zwiększenia wpływu dochodów z zaległości podatkowych. Na lata 2017-2023 przyjęto stałe wielkości dochodów uznając, że planowanie to może być obarczone znacznym ryzykiem błędu.

Przy planowaniu dochodów bieżących i wydatków bieżących pamiętano o zasadzie zrównoważenia wydatków bieżących dochodami bieżącymi i ewentualną nadwyżką z lat ubiegłych lub wolnymi środkami, wynikającej z art. 242 ufp.

podstawowe źródła dochodów bieżących budżetu Gminy Wyrzysk:

1) wpływy z podatków i opłat:

Prognozy w zakresie podatków i opłat lokalnych to wypadkowa obliczeń opartych na aktualnej bazie przedmiotu opodatkowania i obowiązujących stawek oraz analizie planów i wykonań z lat poprzednich.

Dochody podatkowe zostały oszacowane na podstawie wskaźników inflacji średniorocznej oraz dynamiki PKB.

W latach objętych prognozą przyjęto coroczny wzrost wpływów dochodów z tytułu przyrostu podstaw opodatkowania tj. nowych nieruchomości mieszkalnych oraz budowli.

Niewiadome przyszłe posunięcia Rządu w zakresie ustawowych ulg i obniżek stawek podatkowych powoduje, iż dochody te mogą charakteryzować się niestabilnością. Jednak w prognozie założono ich wzrost, uwzględniając wzrost podatków lokalnych.

W planowanych dochodach zostały uwzględnione kwoty zaległości w podatkach od podatników spóźniających się w regulowaniu należności.

2) udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, dotacje oraz subwencja:

Subwencja, udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dotacje na zadania własne i zlecone to kwoty wynikające z ustaleń ministra finansów i wojewody.

Dotacje i środki zewnętrzne ujęto zgodnie z decyzjami o ich przyznaniu jednostki dotującej lub zgodnie z zawartymi umowami lub w wysokości kwoty wnioskowanej o dofinansowanie.

Przekazywane przez Ministerstwo informacje o planowanych dochodach ma jedynie charakter informacyjno-szacunkowy, w związku z powyższym realizacja tych dochodów w kolejnych latach prognozy może ulec zmianie.

3) pozostałe dochody własne:

Ustalając prognozy dochodów bieżących w kolejnych latach wzięto pod uwagę założenia do projektu budżetu państwa na rok 2014 w zakresie dochodów podatkowych opartych na przewidywanej dynamice wzrostu PKB oraz planowanych zmianach systemowych, prognozę podstawowych wskaźników makroekonomicznych na lata 2014-2023 z wytycznych ministra finansów oraz dane wynikające z kilkuletniej dochodów bieżących kolejnych budżetów.

Podczas planowania wpływów z pozostałych dochodów bieżących zastosowano wskaźnik inflacji na poziomie 102,4 % przyjmując opcję w miarę pesymistyczną z uwagi na niepewną sytuację gospodarczą kraju.

2. Dochody majątkowe

źródła dochodów majątkowych Gminy Wyrzysk:

1) dochody ze sprzedaży majątku:

W ramach tej grupy dochodów na 2014 rok zaplanowano, na podstawie planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2014-2016, przyjętego zarządzeniem nr 0050.114.2013 Burmistrza Wyrzyska.

Dochody ze sprzedaży majątku zostały oszacowane do roku 2023 przyjmując dochody na poziomie 300.000 zł zakładając sprzedaż niewielkiej części składników mienia komunalnego, gdyż zasoby majątku gminy możliwe do sprzedaży z upływem lat maleją. Należy także mieć na uwadze niepewność ich wykonania ze względu na obecną koniunkturę na rynku nieruchomości. Niewykonanie tych dochodów nie stanowi jednak zagrożenia dla sytuacji finansowej gminy.

2) dotacje celowe na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3:

Dochody majątkowe przyjęte w WPF, o których mowa w uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej na 2014 i 2015 rok wynikają z zawartych umów z PROW na kanalizację sanitarne, na zadania pn. „Czas na relaks – miejsce rekreacji”, na zadania pn. „Rewitalizacja i zagospodarowanie terenów przy stawie i parku miejskiego w Wyrzysku”, na zadanie pn. „Budowa świetlicy wiejskiej w Dobrzyniewie” oraz na budowę wiat rekreacyjnych.

3. Wydatki bieżące:

W załączniku do Wieloletniej Prognozy Finansowej określono wymagane art. 226 ustawy o finansach publicznych m. in. następujące wielkości dot. wydatków:

- wydatki na obsługę długu,
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
- wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego,
- wydatki na przedsięwzięcia bieżące objęte limitem.

W roku 2015 planuje się znaczny wzrost wydatków bieżących w stosunku do roku 2014 w związku z planowanym wzrostem dochodów bieżących w wyniku powstania nowych źródeł dochodu. Dlatego też można było zaplanować takie wydatki bieżące. W roku 2014 na etapie

sporządzania projektu budżetu zrezygnowano z wydatków na remonty w związku z planowanymi inwestycjami. Tak ustalone dochody bieżące pozwalają nam zaplanować w roku 2015 wydatki bieżące na przeprowadzenie remontów w podległych jednostkach.

1) wydatki na obsługę długu gminy:

Wydatki w kolejnych latach stanowiące odsetki od kredytów i pożyczek oraz prowizję od kredytów uwzględniają dług zaciągnięty oraz planowany do zaciągnięcia w latach kolejnych w związku z realizacją budżetu Gminy Wyrzysk w tych latach.

Odsetki, w przypadku długu zaciągniętego, obliczane zostały na podstawie umów kredytowych i pożyczkowych, a w przypadku kredytów i pożyczek planowanych do zaciągnięcia na podstawie planowanych terminów ich zaciągania wynikających z planowanej realizacji zadań, w związku z wykonywaniem których Gmina zaciągać będzie kredyty i pożyczki. Wydatki bieżące na obsługę długu gminy zaplanowane zostały do 2023 roku w związku ze spłatą w tym roku długu Gminy Wyrzysk zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia.

2) wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane:

Prognozując wydatki z tytułu wynagrodzeń przyjęto coroczny 2,4 % wzrost oraz powiększono o trwający od 2009 roku stały wzrost wynagrodzeń dla nauczycieli. Przyjęty plan zabezpiecza środki biorąc pod uwagę także skalkulowane odprawy i nagrody jubileuszowe.

3) wydatki związane z funkcjonowaniem organów j.s.t.:

W ramach wieloletniej prognozy finansowej począwszy od 2014 roku dokonano przeszacowania w/w wydatków corocznie o poziom inflacji.

4. Wydatki majątkowe:

W ramach wieloletniej prognozy finansowej w każdym roku przedstawiono łączne kwoty wydatków na wydatki majątkowe oraz wymienione z nazwy przedsięwzięcia wieloletnie sięgające 2015.

W WPF wykazano przedsięwzięcia związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp na następujące zadania, które wygasają z końcem 2014 roku:

- Bąkowo i Komorowo – budowa kanalizacji sanitarnej,
- Kościerzyn Wielki – budowa kanalizacji sanitarnej,
- Ruda – budowa kanalizacji sanitarnej.

Przedsięwzięcia te są dofinansowane ze środków unijnych, zgodnie z zawartą umową z Samorządem Województwa Wielkopolskiego Nr 00029-6921-UM1500036/13, dofinansowane w ramach działania: Podstawowe usługi dla gospodarki miejskiej objętego PROW.

- Rewitalizacja i zagospodarowanie terenów przy stawie i parku miejskiego w Wyrzysku – dofinansowane ze środków unijnych, zgodnie z zawartą umową z Samorządem Województwa Wielkopolskiego Nr 00213-6173-SW1500202/13, objęte Programem PO RYBY 2007-2013.

Wydatki na planowane pozostałe przedsięwzięcia dotyczą zadań pn.:

- Dobrzyniewo – utwardzenie nawierzchni dróg gminnych przez wieś,
- Dokumentacja budowlana kanalizacji sanitarnej Rzęszkowo i dokończenie kanalizacji Kosztowo,
- Dotacja dla Powiatu Pilskiego do zadania: „Budowa chodnika wzdłuż ul. Leśnej w Osieku n/Notecią”,
- Osiek n/Not. - budowa nawierzchni z odwodnieniem w ul. Lipowej i Przecznej,
- Osiek n/Not. - budowa nawierzchni z odwodnieniem w ul. Podgórznej,
- Osiek n/Not. - budowa nawierzchni z odwodnieniem w ul. Krótkiej i Kwiatowej,
- Rekultywacja gminnego składowiska odpadów,
- Wyrzysk – budowa hali sportowej dla SP i Gimnazjum,
- Wyrzysk – budowa nawierzchni z odwodnieniem w ul. Wiązowej i Kasztanowej,
- Wyrzysk – remont nawierzchni ulicy Świerkowej.

5. Przychody budżetu:

Dla potrzeb realizacji założonego programu inwestycyjnego Gminy Wyrzysk w wieloletniej prognozie finansowej założono, iż w ramach przychodów głównym źródłem finansowania inwestycji będą środki pochodzące z kredytów zaciągniętych w bankach komercyjnych oraz pożyczek z WFOŚiGW w Poznaniu.

6. Rozchody budżetu:

Kwoty rozchodów w analizowanym okresie zostały ujęte w WPF z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz długu planowanego do zaciągnięcia wraz z uwzględnieniem, w przypadku długu planowanego do zaciągnięcia, planowanego okresu spłaty kredytów i pożyczek oraz możliwości finansowych w poszczególnych latach budżetowych.

7. Kwota długu Gminy Wyrzysk, w tym relacja o której mowa w art. 243 ufp oraz sposób sfinansowania spłaty długu.

Przyjmując ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Wyrzysk na 2014 – 2023 przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów i rozchody z tytułu spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów w latach 2014-2023, objaśnione wyżej, kwota długu Gminy Wyrzysk w latach 2014-2023 przedstawiona została w poz. 6 WPF stanowiącego załącznik Nr 1 do projektu uchwały Rady Miejskiej w Wyrzysku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wyrzysk na lata 2014-2023.

Spłata długu Gminy Wyrzysk w przedstawionym okresie będzie finansowana z nadwyżki budżetowej, wolnych środków oraz przychodami z kredytów i pożyczek oraz dochodami budżetu. Wygaśnięcie zadłużenia zaplanowano na rok 2023.

Zgodnie z art. 243 organ stanowiący jst nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym następnym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów, pożyczek, spłat wynikających z udzielonych poręczeń wraz z odsetkami do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną wyliczoną dla trzech ostatnich lat wg wzoru podanego w art. 243 ufp.

Po dokonaniu obliczeń przyjęte w prognozie założenia zapewniają spełnienie wymogów ufp odnośnie relacji obsługi zadłużenia.

Przyjmując przedstawione w niniejszym załączniku do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wyrzysk na lata 2014-2023 objaśnienia przyjętych wartości, prognozowane wielkości dochodów, wydatków, wyniku budżetu, przychodów i rozchodów budżetu, kwoty długu w latach 2014-2023 przedstawione zostały w załączniku Nr 1 do cytowanego projektu uchwały RM w Wyrzysku pn. Wieloletnia Prognoza Finansowa.

Na podstawie przyjętych założeń powstała wieloletnia prognoza dochodów i wydatków Gminy Wyrzysk na lata 2014-2023.

Dochody bieżące odgrywają znaczącą rolę dla finansów gminy, gdyż dają możliwość realizacji wydatków bieżących. Gmina nie będzie mogła uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące będą przekraczać dochody bieżące. Dlatego też, w wieloletniej prognozie finansowej uwzględniono niewielki wzrost wydatków bieżących począwszy od roku 2018. Zważając na tempo wzrostu wydatków bieżących w latach poprzednich, zwiększający się zakres zadań własnych gminy, coraz większy udział wydatków sztywnych, utrzymanie wydatków bieżących na takim poziomie będzie wymuszało rezygnację z niektórych wydatków gminy lub zmniejszenie zakresu realizacji zadań gminy w kolejnych latach. Z uwagi na fakt, iż na ten czas nie przewiduje się żadnych większych remontów zrezygnowano z tychże wydatków w kolejnych latach do zupełnego minimum. Wynika to z faktu, iż lata te w prognozie są obciążone bardzo dużymi wydatkami związanymi z kontynuacją zadań inwestycyjnych gminy, i co się z tym wiąże z obsługą długu, która ma wpływ na wzrost wydatków bieżących. W latach objętych prognozą, oprócz roku 2014 i 2015 nie planuje się zbyt wysokiej sprzedaży majątku, gdyż z uwagi na koniunkturę na rynku nieruchomości i ciągłe zubożenie społeczeństwa dochody z tego tytułu znacznie zmaleły.

Coraz więcej wydatków bieżących w budżecie gminy nabiera sztywnego charakteru, co w dużym stopniu może utrudnić ich ograniczanie.